

τὴν συνελθοῦσαν εἰς Κωλωνίαν, εἰς ἐκ τῶν περιφημοτέρων ἀντιπροσώπων τῆς ἐλβετικῆς ἐπιστήμης.

Ὁρμώμενος ἐκ τῆς ἀρχῆς ὅτι αἱ ἀρχαῖαι θρησκείαι τῶν εἰδωλολατρῶν ἦσαν ἀπόρροια τοῦ φόβου καὶ τῆς ἀμαθείας, ὁ Κάρολος Vogt βλέπει ἐν τῇ ἀνθρωποφαγίᾳ καὶ ταῖς ἀνθρωποθυσίαις, αἵτινες εἰσὶν ἡ λογικὴ συνέπεια αὐτῶν, συμβάν τι γενικὸν καὶ ἀκολούθως ἀναγκαῖαν φάσιν ἐν τῇ ἀναπτύξει τοῦ πολιτισμοῦ, δηλαδὴ σημεῖον βαθμοῦ τινος σχετικῶς ὑψηλοῦ τοῦ αὐτοῦ πολιτισμοῦ. Ἄγνωστος παρὰ τοῖς προϊστορικοῖς ἡμῶν προγόνους ἐν τῇ ἡλικίᾳ τοῦ ταρανδοῦ καὶ τῶν ὀρυκτῶν ἐλεφάντων, ὁ καννιβαλισμὸς καταντᾷ συνεχὲς περὶ τὸ τέλος τῆς νεολιθικῆς ἐποχῆς. Ἐκ τῆς ἐποχῆς ταύτης εὐρίσκει τις παντοῦ ἀναμφισβόλους ἀποδείξεις· τὸ αὐτὸ συμβαίνει καὶ διὰ τὰς ἀνθρωποθυσίας αἱ ὁποῖαι ἦσαν τότε τόσον κοιναὶ ὅσον ὑπῆρξαν ἔκτοτε παρὰ λαοῖς μᾶλλον πολιτισμένοις (Ἑβραίοις, Αἰγυπτίοις, Ἕλλησι, Ῥωμαίοις, Γαλάταις) καὶ εἰς τὰς ἡμέρας ἡμῶν παρὰ λαοῖς οἵτινες δὲν ἐξηλθον εἰσέτι ἐκ τῆς καταστάσεως τοῦ βαρβαρισμοῦ.

Ἀλλὰ ποῖα τὰ αἷτια καὶ ποῖος ὁ σκοπὸς τῶν σκληρῶν τούτων συνηθειῶν;

Φύσει καρποφάγος ὡς τὰ ζῶα καὶ μάλιστα ἐντομοφάγος ὡς τοὺς νεωτέρους τετράχειρας, ὁ ἄνθρωπος δὲν ἔγεινε παμφάγος εἰμὴ εἰς κατάστασιν σχετικῶς προωδευμένην· κατ' ἀρχὰς ἦτο μάλιστα ὀλιγώτερον ἀνθρωποφάγος.

Ἡ πείνα, ἡ ἐπιθυμία τῆς ἐκδικήσεως, πρὸ πάντων ἡ δεισιδαιμονία, τοιαῦται εἶναι αἱ πραγματικαὶ πηγαὶ τῆς ἀνθρωποφαγίας.

Ὁ ἄγριος καννίβαλος φαντάζεται ὅτι ἡ ψυχὴ καὶ τὸ ἀνθρώπινον σῶμα σχηματίζουσιν ἀχώριστόν τι σύνολον, διαρκούσης τῆς ζωῆς καὶ μετὰ θάνατον. Ἐκαστον μέρος τοῦ σώματος τοῦ ἀνθρώπου καὶ αὐτῶν τῶν ζώων ἔχει ἰδίαν λειτουργίαν καὶ ἰδίαν ιδιότητα.

Οὕτως, ἡ καρδία εἶναι ἡ ἔδρα τοῦ θάρρους καὶ τῆς πολεμικῆς ἀνδρίας. Ἐν τῷ ὀφθαλμῷ διαμένει ἡ ὁξυδέρκεια, καθὼς εἰς

τὰ γεννητικὰ μόρια ἡ ἀνδρότης, εἰς δὲ τὸ αἷμα ἡ ζωή. Ἡ σὰρξ τῆς ἐλαφροῦ δίδει τὴν ταχύτητα, ἡ δὲ τοῦ βονάσου ἑκτακτον δύναμιν.

Αἱ συμφυεῖς αὗται ιδιότητες μερῶν τινῶν τοῦ σώματος δύνανται λοιπὸν νὰ μεταφερθῶσιν εἰς ἐκεῖνον ὅστις τρέφεται ἐκ τῶν ἰδίων αὐτῶν μερῶν, δηλαδὴ τὰς ἀπορροφᾷ, τὰς συγχωνεύει. Πρὸ πάντων δὲ, κατὰ τρώγων τὸ ἀντικείμενον τῆς ἐκδικήσεώς του, τρώγων τὸν ἐχθρὸν φονευθέντα ἐπὶ τοῦ πεδίου τῆς μάχης, ὁ νικητὴς ἐξομοιοῦται ὁλοτελῶς πρὸς τὸ σῶμα καὶ τὴν ψυχὴν τοῦ νικηθέντος.

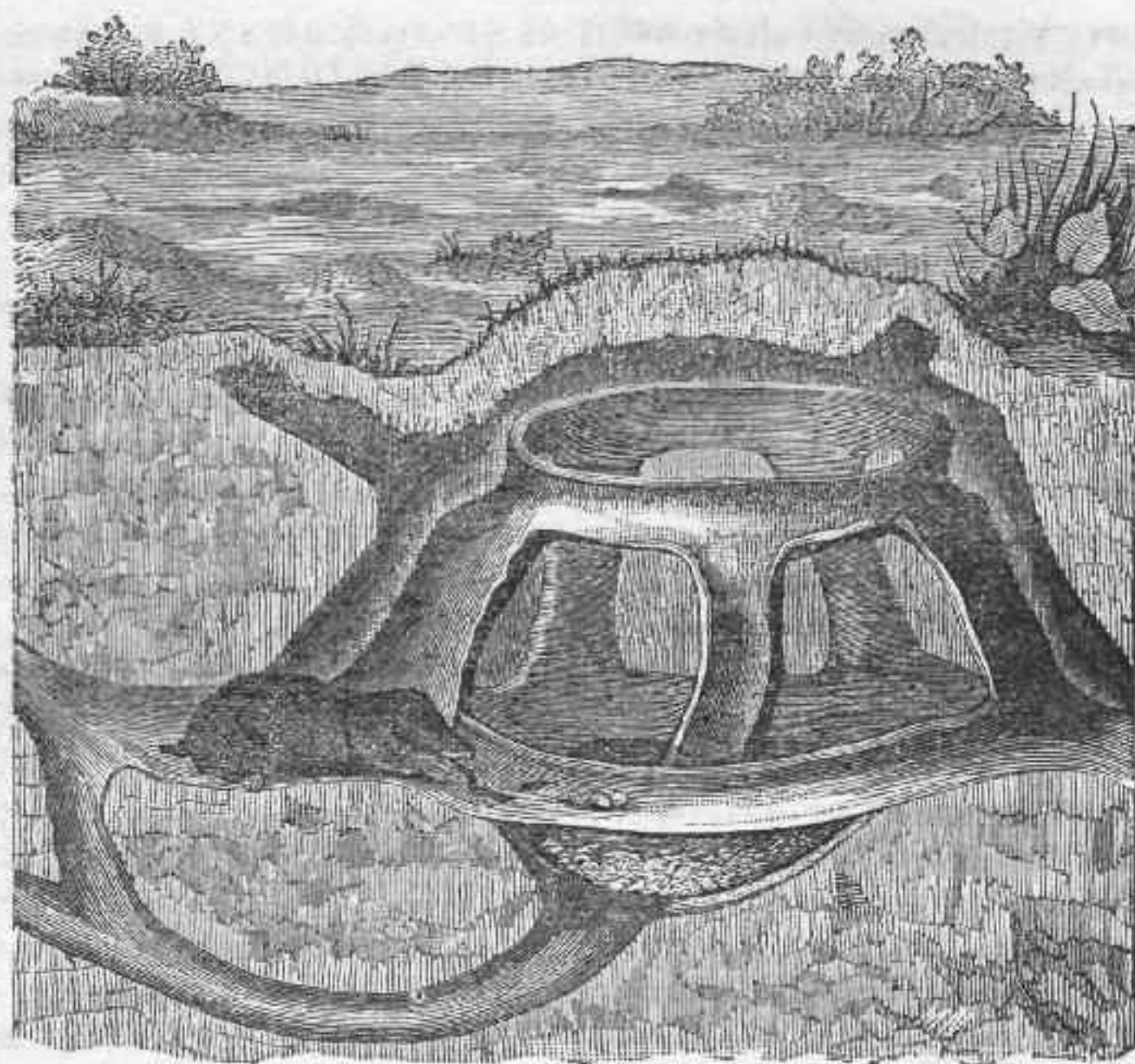
Τὸ νὰ τρώγῃ τις ἀνθρωπίνην σάρκα καθίσταται λοιπὸν φυσικῶς προνόμιον ἐξαιρετικῶν ἀνῆκον εἰς τοὺς δυνατωτέρους πολεμιστὰς, εἰς τὸν ἀρχηγὸν τῆς φυλῆς. Ἐπειδὴ δὲ παρὰ τοῖς ἀγρίοις λαοῖς οἱ θεοὶ δὲν εἶναι ἄλλο εἰμὴ οἱ ἀνώτατοι ἀρχηγοὶ, καταντοῦν βαθμηδὸν καὶ λογικῶς νὰ προσφέρουν εἰς αὐτὸν πᾶν ὅ,τι δύναται νὰ σύρῃ τὴν εὐνοϊαν αὐτῶν ἢ νὰ καταπραΰνῃ τὴν ὀργὴν των.

Ἐκ τούτου αἱ ἀνθρωποθυσίαι, ἡ σφαγίαις τῶν παρθένων, τῶν αἰχμαλώτων, τῶν τέκνων, τῶν δούλων, καὶ ἐπειδὴ παρὰ τῇ ἰδέᾳ τῆς θυσίας ἐνοῦται συχνάκις καὶ τῆς ἐξιλεώσεως, τὸ ἐκλεχθὲν θῦμα ὀφείλει νὰ ᾔῃ μᾶλλον τέλειον καὶ πολύτιμον, ὅσον τὸ πρὸς ἐξιλέωσιν κακούργημα εἶναι μεγαλύτερον.

(Ἐκ τῆς Ἐπιστημονικῆς Ἐπιθεωρήσεως).
Κ.

ΜΥΣ Ο ΑΡΟΥΡΑΙΟΣ.

Διάφοροι τῶν ἀρχαίων συγγραφέων ποιοῦσι μνείαν περὶ τοῦ γεωρύχου τούτου ζώου, ὅπερ καλοῦσι καὶ σκάλοπα, ἀσπάλακα, κτλ. νῦν δὲ οἱ ζωολόγοι τέσσαρα εἶδη ἀρουραίων μυῶν ἀναφέρουσι· τοὺς ἀσπάλακας, τοὺς κορυδολούρους, τοὺς σκάλοπους καὶ τοὺς χρυσοχλώρους· ἐνταῦθα δ' ὁ λόγος περὶ τοῦ πρώτου, ὅστις εἶναι γνωστότερος



ΦΩΛΕΑ ΑΡΟΥΡΑΙΟΥ ΜΥΟΣ.

παρ' ἡμῖν ὑπὸ τὸ ὄνομα *ταφ.λοποντικός*.

Ὁ ἀρουραῖος μῦς εἶναι ζῷον κατ' ἐξοχὴν γεωρύχον· ὅλος δὲ ὁ ὁργανισμὸς τοῦ ἀποδεικνύει τὸ ἐνστικτον τοῦ ἀνασκάπτειν τὴν γῆν. Τὰ ἄνω μέλη του, ὄντα βραχύτατα καὶ λίαν εὖρωστα, ἀπολήγουσιν εἰς μακρὰς χεῖρας, ὧν τὰ μὲν ἅκρα εἶναι ὀξεία, ἡ δὲ ἀδρεῖα καὶ τυλώδης παλάμη κεῖται πρὸς τὰ ἔξω, ὥστε δύναται τὸ ζῷον, ὅταν σκάπτῃ, νὰ ρίπτῃ τὰ χρώματα πρὸς οἵανδήποτε διεύθυνσιν θέλει. Οἱ δάκτυλοι, πέντε τὸν ἀριθμὸν, δὲν εἶναι πολὺ καταφανεῖς, πλὴν φέρουσι μακροὺς καὶ ἰσχυροὺς ὀνυχας. Τὰ ὀπίσθια μέλη εἶναι ἀσθενέστερα, ἐνεργοῦσι δὲ ὀλίγον.

Τὸ σῶμα τοῦ ἀρουραίου μυὸς εἶναι ὕψους κυλινδρικός καὶ οὐδὲν ἴχνος αὐχένος ὑπάρχει. Ἡ κεφαλὴ εἶναι ὀξεία, εἰς τὸ ἄκρον δὲ ὑπάρχει εἶδος ῥύγχους. Τὸ ῥύγχος τοῦτο εἶναι συγχρόνως ἐργαλεῖον τῆς διά-

τρητιν, προωρισμένον νὰ βοηθῇ, διὰ ταῦτο χρόνου ἀποτελέσματος, τὴν ἐνέργειαν τῶν χειρῶν τοῦ ζώου, καὶ ἐνταυτῷ λεπτότατον ὄργανον ἀφῆς· φέρει δὲ μύστακας. Τὸ πλατύτατον, ἐπίμηκες καὶ μὲ ἰσχυροὺς μῦς κρηνίον τοῦ δύναται νὰ ὑψώσῃ τὰ ἀνασκαλευθέντα χρώματα, ὅλον δὲ τὸ σῶμα εἶναι κεκαλυμμένον ἐκ λεπτῶν καὶ ὑπομελαίνων τριχῶν.

Ἐπὶ πολὺ ἐπίστευον ὅτι τὸ ζῷον τοῦτο ἦν τυφλόν, ἀλλ' ὁ διάσημος Ἰσίδωρος Ζοιφρουὰ Σαῖντ Ἰλλαίρ ἀνεκάλυψεν ὅτι ὁ μῦς φέρει δύο μέλανας ὀφθαλμοὺς, ὅλως ἀφανεῖς, καλυπτομένους ὑπὸ τῆς ἀμαυρᾶς διφθέρας τοῦ ἡ ὄρασις ὅμως, ὡς ἀπεδείχθη, εἶναι ἀτελής μᾶλλον.

Ἐὰν ὁ ἀρουραῖος μῦς δὲν βλέπῃ καλῶς, ἀπ' ἐναντίου ἔχει λεπτοτάτην ἀκοὴν καὶ καλὴν ὁσφρησιν· φέρει δὲ 44 ὀδόντας, ἀνὰ 24 εἰς ἑκατέραν τῶν σιαγῶνων. Τὸ τὰ

σκότη ἀγαπῶν τοῦτο ζῶον εἶναι βραχύου-
ρον καὶ τὸ θῆλυ ἔχει δέκα μαστούς.

Ἀπαντες σχεδὸν ἡξεύρουσιν ὅτι τὸ ζῶ-
ον τοῦτο διάγει ὑπὸ τὴν γῆν, ἀσχολούμε-
νον εἰς τὸ νὰ ὀρύττῃ στοὰς μετὰ κατα-
πληκτικῆς ταχύτητος· κυρίως δὲ ἐγκαθί-
σταται εἰς τὰς ἐλαφράς καὶ εὐφόρους γαί-
ας, ἀποφεύγον τὰς ὑγρὰς καὶ πετρώδεις,
διότι ἀπαντὰ προσκόμματα εἰς τὴν ἐργα-
σίαν του. Σκάπτει μὲ τὴν κεφαλὴν καὶ μὲ
τὰς χεῖρας ἀροτριᾷ κατὰ πᾶσαν διεύθυνσιν
τὴν σκοτεινὴν κατοικίαν του, τὸ δὲ ὑπ' αὐ-
τοῦ δημιουργηθὲν σύστημα ὁδῶν εἶναι ἄξι-
ον τῶντι τῆς ἡμετέρας προσοχῆς.

Τὸ σύστημα τοῦτο σύγκειται εἰς κεντρι-
κὸν δωμάτιον, ὀρυχθὲν ἐν σχήματι θόλου,
περὶ τὸ ὁποῖον ὑπάρχουσιν ἐπτὰ ἢ ὀκτὼ
στενωποὶ, αἵτινες, οὕσαι κατ' ἀρχὰς εὐθύ-
γραμμοί, διακλαδοῦνται ἀκολουθῶς εἰς
βορβορώδεις διώρυχας, ἐξερχομένας μέχρι
τῆς ἐπιφανείας τοῦ ὕδατος. Ὁ μὺς διάγει
εἰς τὸ κεντρικὸν δωμάτιον· ὁ δαίδαλος δ'
οὗτος τῶν ὁδῶν χρησιμεύει ἴσως εἰς τὸ ζῶον
ὅπως ἀποφεύγῃ τὰς προσβολὰς τῶν ἐχθρῶν
του. Ἡ φωλεὰ μίαν μόνην εἴσοδον ἔχει.

Ὁ μὺς ἐργάζεται κατὰ πᾶσαν τοῦ ἔτους
ἐποχὴν, κυρίως ὅμως τὴν ἀνοιξὴν ἀναπτύσ-
σει μεγάλην δραστηριότητα. Τὸ πλεῖστον
τοῦ χρόνου ζῇ μόνος, κατὰ δὲ Μάρτιον
καὶ Ἰούλιον ζητεῖ τὴν θήλειαν καὶ ἡ συν-
άντησις γίνεται εἴτε ἐν τῇ ἐσωτερικῇ τῆς
στοᾶς, εἴτε εἰς τὴν ἐπιφάνειαν τοῦ ἐδάφους.
Ἡ θήλεια γεννᾷ τέσσαρα ἢ πέντε, ἅτινα ἐ-
πιμελεῖται καλῶς εἰς ἐπίτηδες δωμάτιον.

Ὁ ἀρουραῖος μὺς εἶναι ἐντομοβόρον ζῶ-
ον· ἡ κυρία δὲ τροφή συνίσταται εἰς σκώ-
ληκας καὶ ἄλλα ἐντομα· εἶναι δὲ μάλιστα
τῆς γεωργίας, διότι καταστρέφει τὰ χόρ-
τα καὶ φυτὰ, ὅχι διὰ νὰ φάγῃ, ἀλλὰ
διὰ ν' ἀνοίξῃ δίοδον καὶ σχηματίσῃ
φωλεὰν διὰ τὰ τέκνα του. Ἐν Εὐρώπῃ
κατασκευάζουσι παγίδας πρὸς ἄγρην αὐτῶν,
ποιοῦσι δὲ χρῆσιν καὶ δηλητηρίου, ὅπερ μι-
γνύουσι σκώληκι καὶ ἐντόμοις. Αἱ πλημ-
μύρμι ἐπιφέρουσιν ὀλεθρον εἰς τοὺς μὺς.

N. E. Γ.

ΤΟ ΔΗΛΗΤΗΡΙΟΝ ΕΝ ΤΗ ΙΣΤΟΡΙΑ.

(Συνέχεια).

B.

Κατὰ τοὺς χρόνους ὅπως τούτους, τὴν
ΙΣΤ'. ἑκατονταετηρίδα, δὲν εἶναι μόνη
ἡ Ἰταλία, ἐν ᾗ τὸ δηλητήριον ἐποίει
τοσαύτην θραῦσιν. Ὁ αὐτοκράτωρ τῆς
Ῥωσσίας Ὑβαν ὁ Δ'. ἐποίησεν, ὡς ἀναφέ-
ρουσιν οἱ ἱστορικοὶ, ὠρολόγιον ἐκ δηλη-
τηρίου, ἐν ᾧ αἱ ὥραι τῶν ἡμερῶν του ἡ-
ριθμοῦντο διὰ δηλητηρίων. Ὁ καταχθό-
νιος οὗτος αὐτοκράτωρ, ὅστις ἐδηλητηρί-
ασε καὶ τὰς ἐπτὰ γυναῖκας του, ἤρεσκετο ὑ-
περβαλλόντως εἰς τὰς ἀλγηδόνας τῶν θυμά-
των του.

Ἄλλος καθολικὸς αὐτοκράτωρ, ὁ Φί-
λιππος Β', ἐδηλητηρίασε κατὰ τὸν αὐτὸν
χρόνον τὸν ἀδελφόν του Δὸν Ζουάν καὶ
τὸν ὑπουργόν του Ἐσκοβάδον.

Ἡ ἱστορία ἀναφέρει μακρὸν κατάλογον
βασιλέων δηλητηριασθέντων καὶ δηλητηρι-
ασάντων, μεταξὺ τῶν ὁποίων ἀναφέρομεν
ἐν Γερμανίᾳ Ἑρρίκον τοῦ Δ'. ὑπὸ τῆς γυ-
ναικὸς του Κωνσταντίας, τὸν Φρειδερίκον
Β', τὸν υἱόν του καὶ τὸν Κορράδον Α',
ἐγγονόν του, ὑπὸ τοῦ φιλοδόξου Μαιν-
φρουά. Ἐν Ἀγγλίᾳ αἱ βασιλεῖαι τοῦ Ἑρ-
ρίκου Β', τοῦ Ἑρρίκου Η' καὶ Ἰακώβου
Α'. ἐμολύνθησαν διὰ τοῦ θανάτου τῆς ὥ-
ραίας Ῥισαμόνδης, τοῦ καρδινάλιου Τόλσεϋ
καὶ τοῦ Θωμᾶ Ὁθερβουρύ· ἐν Γαλλίᾳ ὁ
Γίλβερτος δηλητριάζεται ὑπὸ τοῦ Φρεδεγόν-
δου, ὁ Λοθάριος ὑπὸ τῆς γυναικὸς του Ἑρ-
μας, ὁ Λουδοβίκος Ε' ἐπίσης ὑπὸ τῆς γυ-
ναικὸς του Λευκῆς, κτλ.

«Καὶ σήμερον ἴσως ἔτι, λέγει ὁ Φλαν-
δῖνος, ἐὰν ἡ πυρετὶς δὲν ἀνεκαλύπτετο, ἡ
τελευταία ἱκανοποίησις τῶν βασιλέων θά
ἦτο τὸ δηλητήριον.»

Ἔσχε καὶ ἡ Γαλλία τὴν Λοκύστην τῆς
κατὰ τὴν ΙΖ'. ἑκατονταετηρίδα· ἡ Τοφάνα,
ἐλθοῦσα ἐκ Νεαπόλεως εἰς Παρίσιους
ἐπώλει περίφημόν τι ὕδωρ ταῖς γυναῖξιν,